

การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาเชิงพุทธ
ของอาสาสมัครตำรวจชุมชน
The enhancement of motivation in the Buddhist voluntary
spirit in the community police volunteers' work.

ดวงเพชร สมศรี
Toungpetch Somsri^๑

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อวิเคราะห์การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน มีระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและภาคสนาม ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อย นำเสนอโดยการพรรณนาโวหาร ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี ได้แก่ การนำหลักพรหมวิหาร ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ และหลักอิทธิบาท ๔ เป็นแนวทางในการส่งเสริมการทำงานอาสาสมัครตำรวจชุมชนให้มีคุณธรรมได้ เห็นได้ว่าการให้บริการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา และนำไปสู่ความร่วมมือในการทำงานในด้านต่างๆ ร่วมกัน ทำให้สังคมมีความสงบสุขร่มเย็น

คำสำคัญ : (๑) การส่งเสริมแรงจูงใจ, (๒) การทำงานจิตอาสา, (๓) อาสาสมัครตำรวจชุมชนแนวพุทธ

^๑ ภาควิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Abstract

This research work entitled ‘The enhancement of motivation in the Buddhist voluntary spirit in the community police volunteers’ work.’ has three objectives: 1) to analysis the enhancement of motivation in the Buddhist voluntary spirit in the community police volunteers’ work. It is a qualitative research. Study of relevant and field research papers, including deep interviews and small group discussions. Presented in a stylized manner. In the research, it was found that As far as the enhancement of the Buddhist voluntary spirit into the community provincial Saraburi police volunteers’ work is concerned, the following Buddhadhammas, four sublime states of mind, four bases of social solidarity and four paths of accomplishment, were applied to enhance the community police volunteers’ work in order that they could follow sets of virtue while working. In this matter, the evidences were that while voluntarily performing their duty, they were determined to work by providing their hands and services to those in need with a view to giving the utmost benefit to the whole society resulting in the good faith leading to the positive cooperation in all areas of assigned works bringing about the endless happiness and peacefulness to the society.

Keywords: (1) The enhancement of motivation, (2) Volunteers’ spirit, (3) The Buddhist community police volunteers

๑. บทนำ

ปัจจุบันสังคมที่มีประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกัน ย่อมมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้น ทำให้บั่นทอนการพัฒนาในด้านต่างๆของประเทศ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวย่อมจะอาศัยเพียงตำรวจอย่างเดียวไม่ได้ การแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน ด้วยการร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ แก้ไขปัญหาอาชญากรรมของชุมชนตนเอง มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการองค์กรต่างๆเป็นเครือข่ายอย่างจริงจัง บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจชุมชนมีหน้าที่ช่วยงานตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม จึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะสร้างความสงบสุขให้แก่สังคมท้องถิ่นและบ้านเมือง ซึ่งจำเป็นต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายโดยชัดเจนที่จะลดปัญหาอาชญากรรม ดังนั้นองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครตำรวจชุมชนในการรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้านเพื่อการป้องกันอาชญากรรม จึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ ในการมีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้านของตนเอง

ดังนั้น ความร่วมมือกันระหว่างตำรวจกับประชาชนที่มีความสัมพันธ์กันในการแสดงออก ทัศนคติ ตลอดจนท่าทีการสนองตอบต่อกัน ในฐานะที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็เป็นผู้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นของสังคมร่วมกัน จึงเป็นสิ่งที่ตำรวจจะต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นของความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของงานอาสาสมัครตำรวจชุมชน ที่เป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความสงบสุขของสังคม ฉะนั้น ตำรวจจึงต้องแสวงหาวิธีการ หรือมาตรการอันเหมาะสมที่จะส่งเสริมแรงจูงใจและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการร่วมมืออันดีกับประชาชนตลอดจนรักษาความสัมพันธ์ที่ตื้นตันไว้ให้ยืนยาวตลอดไป

กล่าวได้ว่า งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในหน้าที่ของตำรวจ เป็นการนำเอาหลักปรัชญาที่ว่า “ตำรวจ” คือประชาชนและประชาชนคือ “ตำรวจ” มาใช้ปฏิบัติเช่นเดียวกับประชาชนที่เป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชน จากการใช้ยุทธวิธีตำรวจแบบจารีตประเพณีที่มีอยู่เดิม ปรากฏว่าการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยประชาชนได้พยายามช่วยเหลือตัวเองในเบื้องต้นนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ได้ตระหนักถึงปัญหาและเล็งเห็นสำคัญของประชาชนที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับตำรวจ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหอาชญากรรมอันเป็นปัญหาส่วนรวมของสังคม จึงได้เปลี่ยนทิศทางการดำเนินงาน โดยหันมาให้ความสำคัญต่องานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่ทำงานร่วมกับอาสาสมัครตำรวจชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจปัญหาของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจปัญหาของตำรวจให้มีสัมพันธภาพอันดีกับตำรวจ และเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้เกิดความสงบสุขต่อชุมชนและสังคม

อย่างไรก็ตาม งานชุมชนสัมพันธ์ที่มีอาสาสมัครตำรวจชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ตำรวจมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับประชาชนในชุมชนมีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยเครือข่ายของอาสาสมัครรักษาความปลอดภัย หรืออาสาสมัครตำรวจชุมชนอย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการทำงานจิตอาสาของอาสาสมัครตำรวจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้วยตนเอง จึงสนใจที่จะศึกษาการทำงานจิตอาสาของอาสาสมัครตำรวจชุมชน โดยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาของอาสาสมัครตำรวจชุมชนตามแนวพุทธ

ตามหลักการทางพระพุทธศาสนา สามารถเรียกบุคคลผู้มีจิตอาสาว่า “เป็นผู้บำเพ็ญพรตประโยชน์”^๒ คือประโยชน์ที่เกื้อกูลแก่บุคคลอื่น เพราะเป็นบุคคลผู้มีจิตใจที่คิดเพื่อประโยชน์สุขของบุคคลอื่น และมีการดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์สุขของบุคคลอื่นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และต้องอาศัยสภาพสังคมที่เอื้ออำนวยที่เกื้อหนุนให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลสามารถดำเนินการตามกระบวนการของจิตอาสาได้โดยสะดวก ซึ่งในพระพุทธศาสนาพบว่าหลักธรรมหลายหมวดที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสา ทั้งในฐานะที่เป็นพื้นฐานทางความคิดและเป็นกระบวนการในการปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสา เช่น พรหมวิหาร ๔^๓ สังคหวัตถุ ๔^๔ อิทธิบาท ๔^๕ เป็นต้น

จะเห็นว่าในปัจจุบันประชาชนที่สมัครเป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชน มีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากมีภาระหน้าที่ในการทำงานหาเลี้ยงชีพมากขึ้น และบางพื้นที่ขาดแรงจูงใจในการเข้ามาทำงานจิตอาสา ซึ่งต้องเสียสละความสุขความสบายส่วนตัวเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน เพื่อเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ออกปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเจ้าพนักงาน มีความเสี่ยงที่ต้องคอยเฝ้าระวังป้องกันปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรม ที่ต้องอาศัยการรวมพลังมวลชนเป็นกลุ่มก้อนเพื่อยุติและแก้ไขปัญหาในชุมชน ที่อยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมและทัศนคติที่ดีต่อสังคม

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาของอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตพื้นที่กองบังคับการ

^๒ ประโยชน์ ตามหลักการในพระพุทธศาสนามี ๒ อย่าง ได้แก่ ประโยชน์ที่เกื้อกูลแก่ตน เรียกว่า อัตตहितประโยชน์ และประโยชน์ที่เกื้อกูลแก่บุคคลอื่น เรียกว่า พรตประโยชน์, ทุกรายละเอียด ในที.ปา. (บาลี) ๑๑/๒๗๕/๒๔๕, ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๗๕/๒๒๒.

^๓ ส.ม. (บาลี) ๑๙/๕๗๓-๖๐๐/๑๔๐-๑๔๕, ส.ม. (ไทย) ๑๙/๕๗๓-๖๐๐/๑๕๘-๑๖๖.

^๔ ที.ปา. (บาลี) ๑๑/๒๖๗/๒๔๔, ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๖๗/๒๒๐.

^๕ ทุกรายละเอียดใน องจตุกก (บาลี), ๒๑/๒๗๖/๓๙๑.

ตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี^๖ สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ มีสถานตำรวจภูธร จำนวน ๑๕ สถานี มีอาสาสมัครตำรวจชุมชน จำนวน ๒๒๙ คน ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่เน้นการบริหารงาน เพื่อให้การบริการที่ดีแก่ประชาชน ป้องกันอาชญากรรม อำนวยความยุติธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีนโยบายจัดโครงการอาสาสมัครตำรวจชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ด้านป้องกันอาชญากรรม เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมตามนโยบายของรัฐบาล โดยนำพลังมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสร้างองค์กรและบูรณาการเพื่อสร้างกระบวนการในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเพื่อให้สังคมมีความสงบเรียบร้อยอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน

๓. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาภาคเอกสาร และภาคสนาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์พระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก อรรถกถา เอกสารวิชาการ ตำรา หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม ด้วยวิธีการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อยเพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจัดลำดับการดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนไว้ดังนี้

๑. ศึกษารวบรวมชุดความรู้ หลักการและความสำคัญของการทำงานจิตอาสา การพัฒนาจิตอาสาในสังคมไทย ประวัติความเป็นมาของอาสาสมัครตำรวจชุมชน วิธีการทำงานของอาสาสมัครตำรวจชุมชน รวมถึงการสัมพันธ์ของชุมชนในแง่ของการมีส่วนร่วม

๒. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจและหลักพุทธธรรมที่ใช้ในการทำงานจิตอาสา แนวคิดของอาสาสมัครในมิติทางพระพุทธศาสนา การส่งเสริมการทำงานจิตอาสาตามแนวพระพุทธศาสนา การประยุกต์หลักพุทธธรรมมาใช้ส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน นำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์เชื่อมโยงให้สัมพันธ์กันและมีการอ้างอิงจากแหล่งที่มา

๓. เมื่อได้ข้อมูลตามที่กล่าวไปข้างต้น โดยการวิเคราะห์และเรียบเรียงแล้ว นำมาตรวจสอบหาความถูกต้องให้ครอบคลุมครบถ้วน จัดกลุ่มเนื้อหา เพื่อออกแบบเครื่องมือที่ใช้ใน

^๖ ตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี, สรุปจำนวนอาสาสมัครภาคประชาชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ หน่วย ภ.จว.สระบุรี (กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี : สระบุรี), ๒๕๖๐. อัดสำเนา.

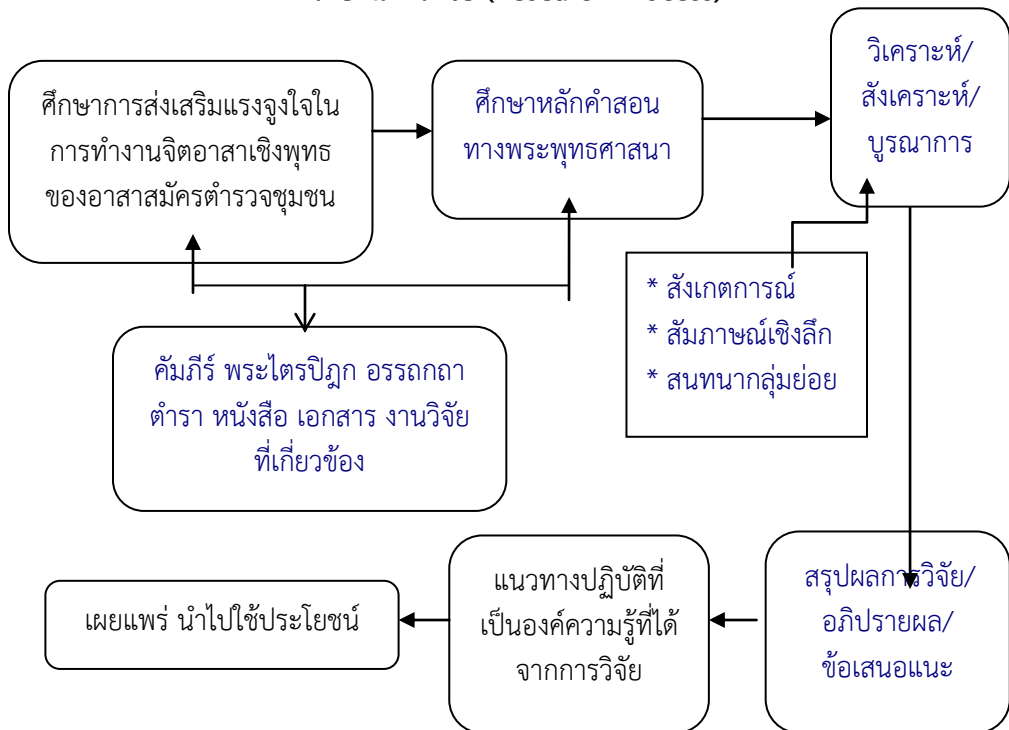
การวิจัยแล้วลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม ด้วยวิธีการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อยจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาสาสมัครตำรวจชุมชน กลุ่มผู้บังคับบัญชาในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนา นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการ สรุปผลการศึกษาเพื่อตอบปัญหาการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๔. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยทั้งหมด มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และนำเสนอข้อเสนอแนะ และนำเสนอแนวทางปฏิบัติที่เป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาวิจัย

๕. นำเสนอผลการวิจัยที่เป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และจัดพิมพ์เผยแพร่เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จากการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนที่ผู้วิจัยกล่าวไปแล้วนั้น สามารถสรุปวิธีดำเนินการวิจัยเป็นแผนภูมิแสดงกระบวนการวิจัย ได้ดังนี้

กระบวนการวิจัย (Research Process)

๔. ผลการวิจัย/ประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัย

การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน มีประเด็นที่ผู้วิจัยค้นพบคือ กลุ่มอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี ส่วนใหญ่มีรายได้น้อย เนื่องจากประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร การขอรับสิ่งของบริจาคมีจำกัด ทางรัฐบาลมีงบประมาณที่จำกัด ไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจและกลุ่มอาสาสมัครตำรวจชุมชน ทำให้บ่อยครั้งต้องรับภาระในการออกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่เอง จึงควรได้รับการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม เหตุผลของการเข้ามาเป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชนนี้ เพราะว่าได้เห็นการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในพื้นที่ คอยดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างใกล้ชิด เป็นการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของคนในชุมชน แต่กำลังพลของสถานีตำรวจมีจำกัด ทำให้ข้าราชการตำรวจมีภาระหน้าที่รับผิดชอบที่หนักมาก และเมื่อเกิดเหตุในพื้นที่ ทำให้เข้ามาระงับเหตุล่าช้า ด้วยเหตุนี้ จึงได้เล็งเห็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจที่มีขีดจำกัด ประกอบกับประชาชนในพื้นที่ มีความรัก ความผูกพัน คำนึง และมีความศรัทธา ต่อข้าราชการตำรวจในพื้นที่ จนเปรียบเสมือนญาติ จึงเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนในพื้นที่ เข้ามาสมัครเป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชน ด้วยตระหนักถึงความรักสามัคคี มีจิตใจที่ต้องการช่วยเหลือเกื้อกูล ที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในชุมชนของตนเอง ดังนั้นอาสาสมัครตำรวจชุมชน ที่เป็นคนในพื้นที่อยู่แล้ว ประารถนาที่จะมีส่วนร่วมในการช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ เพื่อช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปัน มีน้ำใจต่อกันเหมือนเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ถือเป็นคุณสมบัติภายในของอาสาสมัครตำรวจชุมชนอย่างเห็นได้ชัดเจน

ส่วนในการทำหน้าที่จิตอาสาของอาสาสมัครตำรวจชุมชนนั้น เห็นได้จากความรักในงาน มองเห็นคุณของงานในหน้าที่ มีการช่วยเหลือดูแลชุมชนของตน ด้วยความอดทน ตั้งใจ มีความขยัน การอุทิศตน การดูแลชุมชนอย่างเข้มแข็ง รู้จักการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีการประสานงานและทำงานสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีด้วยดี จึงทำให้เกิดผลสำเร็จในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจชุมชน ได้รับการชื่นชมจากหน่วยงานราชการเป็นที่พอใจของประชาชนในชุมชนเป็นอย่างดี

การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน พบว่าผู้ที่เป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีความเมตตา ประารถนาดี มีความหวังดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีน้ำใจไมตรีแก่มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย มีความกรุณา ด้วยจิตที่เต็มใจคิดจะช่วยเหลืออย่างไม่มีเงื่อนไข ช่วยแก้ปัญหา รับฟังความคิดเห็นและพร้อมปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาอย่างเต็มใจ, มีความมุกตลก ด้วยมีจิตใจที่เบิกบาน พร้อมยินดี เมื่อเห็นผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจนพ้นทุกข์ ตลอดจน ยินดีกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชากับความสำเร็จของงานจนลุล่วง และมีความอุเบกขา อย่างจริงใจ มองเห็น

ความจริง มีจิตซื่อตรง ปฏิบัติงานด้วยความเสมอภาค มีเหตุผล ยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง เสมอต้น เสมอปลาย

นอกจากนี้ อาสาสมัครตำรวจชุมชนมีการให้ทาน ด้วยการแบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละทั้งร่างกาย แรงใจ ทรัพย์สิน ตลอดจนการให้ความรู้ คำแนะนำ อบรม ตักเตือนอย่าง กัลยาณมิตร , มีปิยวาจา ด้วยการใช้ถ้อยคำที่สุภาพเรียบร้อย พูดแต่สิ่งดี ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้อื่นหรือต่อส่วนรวม ไม่พูดถ้อยคำที่ก่อให้เกิดการแตกแยก มีการใช้ภาษาที่ให้เกียรติ และแสดงความเคารพนับถือผู้ที่อาวุโสกว่าตน สร้างความมั่นใจ เป็นที่ชื่นชม น่านับถือต่อผู้ที่พบเห็น และอยากที่จะเข้ามามีปฏิสัมพันธ์ด้วย, มีอดัจริยา ด้วยการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์แต่สิ่งดี ๆ มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ร่วมกันทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนงาน สำเร็จลุล่วง มีการร่วมกันทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ เพื่อการส่งเสริมการปฏิบัติ หน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จของงาน, มีสมานัตตตา ด้วยการประพฤติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ เลือกลงปฏิบัติ รู้จักการวางตนอย่างเหมาะสมแก่ฐานะของตน ตามกาลเทศะ มีกริยามารยาทสุภาพ เป็นมิตรกับทุกคน ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมกันแก้ปัญหาให้ลุล่วงด้วยดี

รวมถึงการแสดงออกด้วยการมีจิตที่มีความปรารถนา ฝึกฝใจรักในสิ่งที่ทำ มีความ พอใจกับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยเห็นคุณค่าของงานที่ทำ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุ เป้าหมายจนสำเร็จ, มีวิริยะ คือมีความพากเพียร อุสาหะ ขยันขันแข็ง อดทน มีความพยายาม ด้วยใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรืองานที่ยากลำบาก, มีจิตตะ ด้วยการอุทิศตน มุ่งมั่น ตั้งใจ จดจ่อ เอาใจใส่ รับผิดชอบต่องานของตนอย่างเต็มที่, มีวิมังสา คือ มีการทำงานด้วยการใช้ ปัญญา ใช้ความคิด พิจารณาไตร่ตรอง การแก้ปัญหา จัดการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงและวัดประเมินผลการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ผู้ที่เป็น อาสาสมัครตำรวจชุมชนยังสามารถนำไปประพฤติ ปฏิบัติต่อคนรอบข้าง ต่อครอบครัว เพื่อความ เป็นอยู่ที่สงบสุขของคนในชุมชน สร้างสังคมสันติสุขได้อย่างยั่งยืน

๕. บทสรุป

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยเป็นแผนภาพแสดงการส่งเสริมแรงจูง ในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตกองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดสระบุรี ได้ดังนี้

แผนภาพ แสดงการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชนตามหลักพรหมวิหาร๔

จากแผนภาพ อธิบายได้ว่าการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชนตามหลักพรหมวิหาร ๔ เพื่อมุ่งเน้นในการปฏิบัติต่อตนเองและผู้คนรอบข้าง เพื่อความสุขในชีวิต ครอบครัว ชุมชนและสังคม

จะเห็นว่า ผู้ที่เป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีความเมตตา ปรารถนาดี มีความหวังดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีน้ำใจไมตรีแก่มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย, มีความกรุณา ด้วยจิตที่คิดจะช่วยเหลือด้วยความเต็มใจอย่างไม่มีเงื่อนไข ช่วยแก้ปัญหา รับผิดชอบต่อผู้อื่นและพร้อมปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาอย่างเต็มใจ, มีความมุทิตา ด้วยมีจิตใจที่เบิกบาน พร้อมยินดี เมื่อเห็นผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือพ้นทุกข์ ตลอดจน ยินดีกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาที่ประสบความสำเร็จของงานจนลุล่วง และมีความอุเบกขา อย่างจริงใจ มองเห็นความจริง มีจิตซื่อตรง ปฏิบัติงานด้วยความเสมอภาค มีเหตุผล มีความยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง เสมอต้นเสมอปลาย ทั้งนี้ อาสาสมัครตำรวจชุมชน ยังสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติต่อครอบครัว เพื่อความเป็นอยู่ที่สงบสุขของตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน

แผนภาพ แสดงการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของ
อาสาสมัครตำรวจชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔

จากแผนภาพ อธิบายได้ว่าการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจบุคคล และประสานความสามัคคีของอาสาสมัครตำรวจชุมชน ในการร่วมมือร่วมใจให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อสร้างความผูกมิตรรักใคร่กลมเกลียว และเชื่อมสัมพันธ์กันระหว่างตำรวจในพื้นที่ อาสาสมัครตำรวจชุมชน กับคนในชุมชนของตนเองและชุมชนใกล้เคียง

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่เป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีจิตอาสาที่มีการให้ทาน ด้วยการแบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละทั้งร่างกาย แรงใจ ทรัพย์สิน ตลอดจนการให้ความรู้ คำแนะนำ อบรม ตักเตือนอย่างกัลยาณมิตร มีปิยวาจา ด้วยถ้อยคำที่สุภาพเรียบร้อย พูดแต่สิ่งดี ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือต่อส่วนรวม ไม่พูดถ้อยคำที่ก่อให้เกิดการแตกแยก มีการใช้ภาษาที่ให้เกียรติ และแสดงความเคารพนับถือผู้ที่อาวุโสกว่าตน สร้างความมั่นใจ เป็นที่ชื่นชม น่านับถือต่อผู้ที่พบเห็น และอยากที่จะเข้ามาปฏิบัติสัมพันธ์ด้วย มีอิตถจริยา ด้วยการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์แต่สิ่งดี ๆ มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ร่วมกันทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนงานสำเร็จลุล่วง มีการร่วมกันทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ เพื่อการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จของงาน มีสมานัตตตา ด้วยการประพฤติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เลือกปฏิบัติ รู้จักการวางตนอย่างเหมาะสมแก่ฐานะของตน ตามกาลเทศะ มีกริยามารยาทสุภาพ เป็นมิตรกับทุกคน ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมกันแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม

แผนภาพ แสดงการส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชนตามหลักอิทธิบาท ๔

จากแผนภาพ อธิบายได้ว่า การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน ตามหลักอิทธิบาท ๔ ซึ่งเป็นหลักแห่งความสำเร็จในการทำงาน โดยการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่างๆ ในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชน

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่เป็นอาสาสมัครตำรวจชุมชนในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีอันทะเห็นได้จากการแสดงออกด้วยการมีจิตที่มีความปรารถนา ใฝ่ใจรักในสิ่งที่ทำ มีความพอใจกับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยเห็นคุณค่าของภาระหน้าที่ของตน ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายจนสำเร็จ มีวิริยะ คือมีความพากเพียร อุตสาหะ ขยันขันแข็ง อดทน มีความพยายามด้วยใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรืองานที่ยากลำบาก มีจิตตะ ด้วยการอุทิศตน มีความคิดมุ่งมั่น ตั้งใจ จดจ่อ เอาใจใส่ รับผิดชอบต่องานของตนอย่างเต็มที่ มีวิมังสา คือมีการทำงานด้วยการใช้ปัญญา ใช้ความคิด พิจารณาไตร่ตรอง การแก้ปัญหา จัดการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงและวัดประเมินผลการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

๑. คัมภีร์พระไตรปิฎกและหนังสือภาษาไทย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎกั ๒๕๐๐.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

_____ . พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี, สรุปจำนวนอาสาศัมครภาคประชาชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมใน
กิจการตำรวจ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ หน่วย ภ.จว.สระบุรี (กองบังคับ
การตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี : สระบุรี), ๒๕๖๐. อัดสำเนา.

